הגדת
החרות

הגדה זו מקדשת
למנהיג המאבקים לשחרר לאומי וסוציאלי
יוסף .וויסריונוביץ' סטאלין.

- פרולטריון
הכון לקרב האחרון!
עבדים,
זקפו גבות וברכים!
צבא הפרולטריים
עמד איתן!
תחי המהפכה!
שגבי והתחרי עוד!
זוהי -
מלחמה
ענקית ויחידה
מכל שידעה
ההסטוריה.

הוא אל חבר - באהבה לוהבת
הוא אל מול אויב - נצב חזק מפלד!

(א)

פסח זה אותו אנו חוגגים, מה משמעו?

הוא חג שחרור העבד והצמית והשוליה וכל המדכא
חג כל יציאות מצרים של כל העמים בכל התקופות
הוא חג המרד, השחרור, החרות,
הוא חג האביב, אביב העמל, אביב העמים.
אביב אין קץ לו....

אביב

וכפי שפסח הוא אביב השנה כך
הקומוניזם הוא אביב האנושות - הגשמת חלומות
הדורות אשר קדמו לנו!

ברוך אתה חג הפסח לדורי דורות!

התפקדו במרש המרד!
קשקוש נאומי כאן מה עושה?
דמו!
רשות הדבור לך נמסרת
לך,
החבר מאוזר
חוקי בראשית נסתרה,
עקור מורשת מתמול.
הקץ לנבלת ההסטוריה
שמאל!
שמאל!
שמאל!

עיני נשרים התכבינה?
הלט ישן יאלתר עוד?
על גרון העולם
אבן נא
חשוק אצבעות פרולטרית
במלוא החזה קדימה!
דגלים השמימה סמל!
מי שם צועד ימינה?
שמאל!
שמאל!
שמאל!

עבדים היינו לפרעה במצרים

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב, איש וביתו באו: ראובן שמעון לוי ויהודה, יששכר זבולון ובנימין, דן נפתלי גד ואשר. ויהי כל נפש יוצאי ירך יעקב - שבעים נפש. ויוסף היה במצרים. וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא. ובני ישראל פרו וישרצו ויעצמו במאד מאד. ותמלא הארץ אותם.

ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף. ויאמר אל עמו: הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו פן ירבה. והיה כי תקראנה מלחמה, ונוסף גם הוא על שונאינו. ונלחם בנו ועלה מן הארץ, וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבל-ותם. ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס.

וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרץ

ויקצו מפני בני ישראל ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך, וימררו את חייהם בעבודה קשה, בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשדה. את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך.

ויהי בימים ההם, וימת מלך מצרים. ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו, ותהי זעקתם גדולה, ולב פרעה כבד, מאן לשמע.

ויצו פרעה ביום ההוא את הנוגשים בעם ואת שוטריו לאמר: לא תאספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם. הם ילכו, יקששו להם תבן. ואת מתכנת הלבנים אשר הם עושים תמול שלשם, תשימו עליהם, לא תגרעו ממנו, כי נרפים הם - על כן צועקים לאמר: נלכה נזבחה לאלהנו. תכבד הע-בודה על האנשים ויעשו בה ועל ישעו בדברי שקר.

ויצאו נגשי העם ושוטריו ויאמרו אל העם לאמר: כה אמר פרעה! אינני נותן לכם תבן. אתם, לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבודתכם דבר.
ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקשש קש לתבן, והנוגשים אצים לאמר: כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהיות התבן.

וירא משה את עני עמו אשר במצרים ואת צעקתם שמע מפני נוגשיו. ויבקש להצילם מיד מצרים. והעם לא שמע אל משה מקצר רוח ומעבודה קשה.

לך

צפיה

בא מצרימה, ובאת אל הנענים והאמללים אל כל הנאנחים והנדכאים ואמרת אליהם כי עבדים הם והם לא יבינו. ואמרת כי אמללים הם - והם לא ידעו, וכי גדול עניים וגדולים מכאוביהם ובורא לחצם - והם לא יאמינו.
ופקחת את עיניהם ובחדק ה' וגאלת אותם.
ועם רב ימעך אחריך, אשר לא ידעת ואשר לא ידעון, ומקרב כל העם אשר מסביב אשר רע ומר להם, והיית לאב המון אדם, רב ולראש שבטיו, ועשית מן התולעים אדם ומן האדם-עם ומעפרות חל-ארץ. X

ויעלו בני ישראל חמושים ממצרים.

זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים

ויסע משה את ישראל במדבר ולא מצאו לחם ומים.
וילן העם על משה לאמר: מי יתן מתנו בארץ מצ-רים בשבתנו על סיר הבשר, באכלנו לחם (לחם) לשבע כי הוצאתם אותנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה (במדבר) ברעב.

קומו תעי מדבר! צאו מתוך השממה,
עוד הדרך רב, עוד רבה המלחמה.

רב לכם לנוע, לנוד בערבה
ולפניכם פרושה דרך גדולה, רחבה.

רק ארבעים שנה נתע בין ההרים
ובחול טמנו ששים רבוא פגרים.

אל נא יעצרונו פגרי הנחשלים
שבעבדותם מתו-כפסח על החללים!

ירקבו בקלונם סרוחים על צרורותם,
שבכתפם נשאו ממצרים אותם.

ימתק למו חלומם חלום רב בצלים שומים
דודים מלאי בשר רבים ועצומים.

עוד היום או מחר יחלק רוח קדים
עם העיט גופת אחרון העבדים.

והשמש תשמח אלי גיל לשלוח
בראשונה אור על פני דור כביר כח.

ובתרועה יצהיל גם הדור ראשונה
פניו לקראת שמש והדר גאונה.

קומו אפוא נדים! עזבו את השממה!
אך אל־יעל קולכם, דרכו עז בִּדממה!

פן צעדכם ירגיז מדבר ונרדמיו –
איש ואיש בלבבו ישמע הד פעמיו!

איש בלבבו ישמע קול אלֹה דֹבר;
לך! היום אל ארץ חדשה אתה עובר!

כי מלבד המדבר תחת השמים,
עוד לאלֹה עולם גדול ורחב ידים.

ומלבד ילל הישימון, דמי הציה –
תרגש תחת שמשו ארץ יפה־פיה.

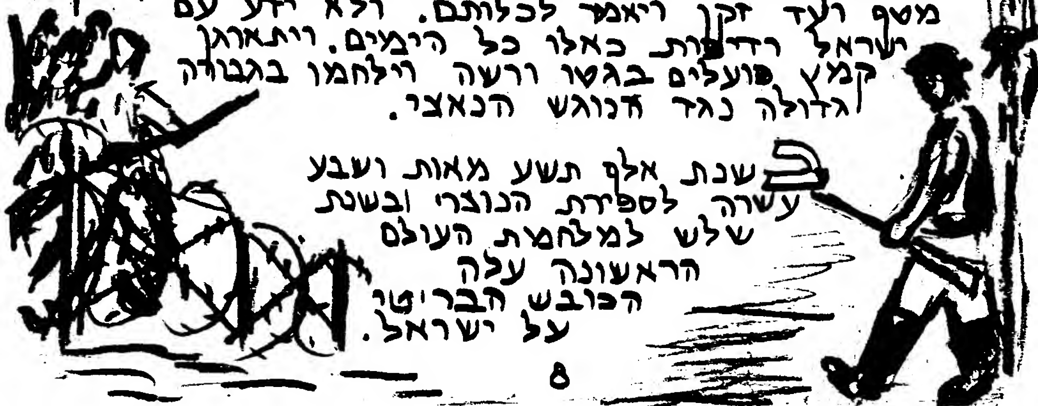

ויספה דור מצרים, דור המדבר, ויקם דור חדש בארץ ויקומו לו מלכים גדולים, שרי מסים, שרי עשרות ושרי מאות ושרי אלפים ויהיו ככל הגויים.
ויהי בימי שלמה, ותחזק הארץ במאד מאד. ויטל שלמה על העם מסים כבדים, מס עובד וכל עבודה קשה. ויכרע העם תחת העל. וימת שלמה וימלוך רחבעם בנו תחתיו. ויבא ירבעם וכל קהל ישראל אל רחבעם לאמר: אביך הקשה את עלנו ואתה עתה הקל מעבודת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר נתן עלינו. ויען רחבעם את העם לאמר: אבי העמיס עליכם על כבד ואני אוסיף על עלכם. ויאמר ירבעם אל העם: מה לנו חלק בדוד ולא נחלה לנו בבן ישי. לאהליך ישראל. וימרוד ישראל ביהודה ותהי המלחמה ביניהם כל הימים.

ויהי מקץ שנים רבות, ויעלו מלכי יון ואנטיוכוס על ישראל, ויכבשוה ויעשקו את יושביה וירמסו את אוצרותיה ותהי בעם זעקה גדולה. ויקם קומץ עובדי אדמה, ויתנו מתוכם שרי צבא, את בני מתתיהו החשמונאי וילחמו בגבורה בכובש היוני.

בשנת שש לספירת הנוצרי עלה הכובש הרומי על ישראל וילך בכל דרך מלכי יון וירבה על חטאותיהם ויהרוס את היכלי הארץ ואת המקדש, ויגרש רבים מתושביה, ויהרוג בהם וינהג בהם ביד קשה. והרעב גדול בארץ. ויהי בשנת מאה שלושים ושתים, וימרוד בר-כוכבא הגבור את העם במלכי רומי ותמשך המלחמה שלש שנים.

ויהי מקץ שנים רבות, בשנת אלף תשע מאות שלושים ושלוש, קם שליט גדול בארץ גרמניה - היטלר שמו - ויכניע ארצות רבות תחת המגף הנאצי. וילחם בעם היהודי עד חרמה. ויבן לו ערי משרפות ומחנות השמד וגטאות למען ענותו בסבלותם. ויהרג בם ששה מליון מטף ועד זקן ויאמר לכלותם. ולא ידע עם ישראל רדיפות כאלו כל הימים. ויתארגן קומץ פועלים בגטו ורשה וילחמו בגבורה גדולה נגד הכובש הנאצי.

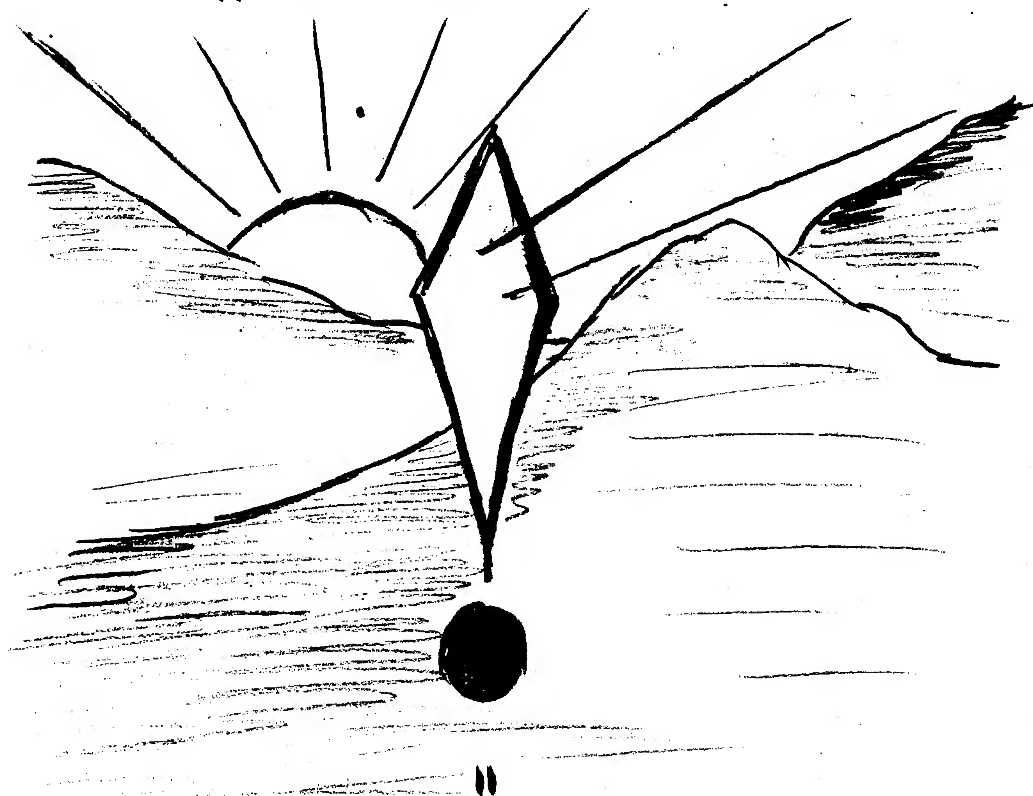
בשנת אלף תשע מאות ושבע עשרה לספירת הנוצרי ובשנת שלש למלחמת העולם הראשונה עלה הכובש הבריטי על ישראל.

שלושים ואחת שנה שלט על ישראל ויהיו
ימי שלטונו בארץ ימים רעים מאד. ויתחבר
עשירי הארץ שריה ורבניה עם עשירי ורבני
היהודים בעולם כלו ויעבדו את הכובש בכל
לבם. וילחצו על העם בכבד עלם. ויאמר הנו-
גש אל שרי היהודי והערבי לאמר: יצאו נא
הנערים וישחקו לפנינו. ויסיתו את אלו באלו
ותמשך המלחמה ביניהם כל הימים והרעב
כבד בארץ ומצוקה גדולה ליושבים בה. ויתמרד
העם בנוגשים ויקם בעשרים ותשעה לחדש האחד
עשר בשנת אלף תשע מאות ארבעים ושבע
למלחמה כנגד הפולש המדכא. ויחלש העם במלחמתו
מחסר כלי מלחמה. וישלחו מלאכים אל מדינות
הפועלים ויזעיקום לעזרה. ויצטידו שם בכלי מלחמה
חדשים ובציוד רב. ותגבר יד העם על צורריו וישתחרר
מכובשיו. ויקימו את מדינת ישראל בחמשה עשר לחדש
החמשי, אלף תשע מאות ארבעים ושמונה.
ויבגד שלטון ישראל במשחררים וימכר את הארץ להון
זרים וידלדל אותה ואת אוצרותיה. ויעשק דלים וירוצץ
אביונים ויאמר לאדוניו - הביאה ונשתה. ויעלה האדון
הינקי שרי מאות ושרי אלפים, שרי מסים ושרי קלקלה
שרי ייעול ושרי אידון, ורבבות שקלים ומדונות לרב.
והרעב הולך וגובר והאבטלה מתפרצת
ודעם העם גדול ונורא ותעל צעקתם
מכל פנה מכל בית ומכל דף.
ויתחברו כל נדכא וכל אשר לא
נושא, כל העני וכל הישר להלחם
בשלטון ובמשרתיו. ויכתב להם
השלטון חוקים ומשפטים למען
ענותם בסבלותם וידכאו
עד עפר. וכאשר
יענו אותו - כן
ירבה וכן יפרץ.

אתם רמי המעלה - אתם מלמעלה עומדים.
לכם הגדולה והגבורה וההוד והעושר והעשרן
והשלטון „ללא גבול" וטובת הנאה בכל-מכל-
כל, השכחה כלפי דלתכם. יהי כך. אך אף
מתחת לכם יש דבר מה. אולי גם מעל
לכם. חדשה בפי ואלמדכם: יש מין אנושי
בעולם.... לכם הגדולה והעשר, זה
מסכן. מפיקים אתם טובת הנאה מהליל.
אבל הזהרו לכם! יש כח אדיר בעולם ושחר
שמו, איש לא יוכל לו - עלה יעלה!
הנהו עולה ומזוין הוא באליסטראות, הן
בליסטראות של היום שאין עומד בפניהן,
ומי יעצר את המקלעה הזאת מלהשליך
את חשמש במרומי שמים? השמרו!
בעל הבית האמיתי יבוא וידפק על דלת
ביתו. העני בא להזהיר אתכם. הנער
בא להלשין על אשרכם. הוא בנוי על
חרבן זלתכם. לכם הכל, וכל זה מרכב
מהאפס שיש לאחרים. אני פרקליט המדוכאים.
אני הנדון שהנו השופט. במה אפתח?

ראיתי. הסבלה, רבותי המאושרים, איננה
מלה נבובה בלבד. העני - אני גדלתי בו.
החרף - אני רעדתי בו. הרעב, טעמתי
טעמו. הבזיון - אני נשאתיו. הדבר - אני
לוקתי בו. החרפה - מכוסה שתיתי ואני
אקיאנה לפניכם, וקיא זה של כל הסבלות
ירפש את רגליכם ויבער כגפרית.....
השמרו מפני הנמלים אשר
אתם רומסים ברגליכם!!!

אל נא תחתו
הכונו למרד
הניפו את נס השחרור
על פני החלד!
לקרב עמלים מכל ארץ ועם,
בקרב אחרון זה נכבש העולם
יבוא קץ לאפל,
יעור העולם.

מלאכו המרי
תיקוד אש הזעם
מכלא עבדות
נבקיע הפעם
הקיצה המון התלכד העמל
ביד בטוחה גש לכבוש התבל!
יבוא קץ לאפל:
יעור העולם.

מה נשתנתה מאה זו מכל המאות
שבכל המאות היה שחרור העמלים
שאיפה בלבד ואילו במאה זו הפכה
השאיפה למציאות.
שבכל הדורות היו עמלי העולם משועבדים
ואילו בדור הזה משוחרר שליש
האנושות מעול מדכאים.
שבכל התקופות היו העריצים
מבקשים מלחמה על דם ההמונים
ואילו בתקופתנו התחברו ההמונים
בתבל במלחמה למען השלום.
שבכל השנים היינו משועבדים להון
הבריטי ועתה אנו משועבדים להון
האמריקאי.
שבכל העתים היה חלוץ מאבק העמלים
חלש ואילו עתה הפך הוא לארגון
כביר כוח.
שבכל המאות היינו משועבדים לדורשי
רעתנו ואילו במאה זו נשתחרר
גם שאר העמים מעול הכבלים

על כן
אלינו נשואות
עיניו של עולם הזה,
ואזני כל-אפוטרופות
לצוד משלנו
קטן רחש וניב,
כדי לחאות בזה.
ובאלו המלים
להקשיב:
זהו –
רפת המהבבה,
שאל מעבר לתחום
אחרון הומב.
זהו -
מיטובא,
אשר בקרבי מכונות
עירבל אנשים
וחיות בהדר,
זהו –
ירדים,
בפים,
מנופים,
עבתות,
למקום שם
האויר רבב
נתקעו בשבועה
מאחדת

דרך בירות,
דרך מוזרות
פרצנו
אל בצות מפסענו
הבפסענו,
אנו באנו מליונים,
מליוני עובדים
הנה באנו.
ונבוא ממעון,
ונברח ממחסן,
עליהם הדלקה
שלהביה אוכלת
אנו באנו מליונים
שרידי חפצים,
רצוצים,
נפלצים
עד אין צלם.
מהרים, משדמות
בן כרסומת
שרצים מולכת.
אנו באנו מליונים,
מליוני-בהמות
פראיות
רעבות ללחם,
צמא, השקה!
השביעה רעב!
פת את הגר

לשאת אלי קוב !
הווצי תזמורת
דובים מערבלת !
בעורף כל מדד
דעם, פרבלום !
זאת התמצית !
מנבכי הנשמה !
בלהט,
בפלד,
בצדב,
תצית,
להט,
שחט,
צדוב –
עד שחה !
בין סדרי בראשית
פסע, בדוק, ונבור.
ורד לחפץ –
מוטב,
נקבלה.
ולא –
עדאזלה !
צלב שחור,
עולם רומנטיקו,
קץ לחייך !
במקום דת –
בנשמה

אד,
חשמל חבויים.
במקום עדי –
אוצרות תבל כיס
לתוך כיסיך !
ישיש להרוג !
גלגלות-לגביעים !
בהדס רב-פרא
ישן ידשדש.
עולם נסנדרה
במיתוס חדש !
ותהיה נא תבל,
כחרזות פה בעט –
גם היום,
גם אתמול,
בעבר,
בהוה.
גם מחר,
וגם הלאה, –
לעולם ועד !
לקיץ אין קץ לו
לחם נא,
דן –
וזה יהיה הקרב האחרון!
בתתח גרולות
כהימה החמן –
תחדשים מליון !

נאדיר במלים !
ברחובות !
על הגגות !
אל שמשות !
ועבר -
לוליני - הניב,
רוכני רגלים,

והנה
רוסיה
לא קבצן בבלואיה,
לא תלוי גרוטאות,
לא מגוד
שהתז בה -
רוסיה
כלה
אחד איבן
וידו
שלו -
כיבה,
ועקביו -
ערבות הים הרספי.
כלך !
כלך כלך !
לא נלך
כי נטוס !
לא כטוס
כבזנקה !

רחוצות בצפריד
נשמותיכר !
מול ביבר
ומול בר
יטומבר בטמבור !
בטמבור יטומבר !
עבד היית -
בער אם בור !
חמש ראית -
הך בטמבור !
טעמבור !
טעמבר !
טעמטמבור !
הי בני גועשת
הי אבירים !
הך, הטמבור !
טמברו, טמבורים !
ככה או כך -
אבדון או אדון -
זהו הפור -
מכים !
הכינו !
כך !
באון !
בטמבור !
בטמבור !
בטמבור !

קום התנערה עם חלכה
עם עבדים ומזי רעב .
אש הנקמות בלב ליבבה ,
לקראת אויב הכון לקרב !

עולם ישן עדי היסוד נחרימה ,
מגב כפוף נפרק העול ,
את עולמנו אז נקימה :
לא כלום מתמול, מחר - הכל.

זה יהיה קרב אחרון
במלחמת עולם.

עם האנטרנציונל
לעוד, ישגב אדם .

דור אחרון לשעבוד
וראשון לגאולה אנחנו!
ידנו לבדה, ידנו החזקה
את כבד העול
מעל גאון צוארנו פרקה.
ונזקוף ראשנו שמיתה
ויצרו בעינינו —
דמעותך למדבר,
ונאמר לציה "אמנו"!
על ראשי הצורים
בין מפלשי עבים
שתינו מתנורו הדרור
עם כל נשרי שמים —
ומי אדון לנו?!
גם עתה — אם תגר עלינו
מדברו — אל נקם
במעט נגע בנו
עיר עזוז ונמרי ונקם!
לחרבות! לרמחים?
התאחדו! הימינו!
על את השמים וחתם —
"הבנו ועבדינו"!

והיה באחרית הימים - לא ישא גוי אל
גוי חרב ולא ילמדון עוד מלחמה.
וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם
למזמרות, וגר זאב עם כבש ונמר
עם גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא
יחדו ונער קטן נוהג בם.

הגשם הגשם חלף הלך לו
העננים התפזרו ואינם
השדות מוריקים ומשגשגים .

אביב את ארצנו עטף ברנה
כל נפש תגיל תהחה לו
ברכה

קומי לך רעיתי ולכי לך
כי הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך לו,
הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו
התאנה חנטה פגיה
והגפנים סמדר נתנו ריח
דודי לי ואני לו
הרועה בשושנים
לכה דודי נצא השדה
נלינה בכפרים.
נשכימה לכרמים
נראה אם פרחה הגפן
פתח הסמדר
הנצו הרמונים
שם אתן את דודי לך

פלכד

(א)

מה יפית האביב
בשדה ובאחו
העצים יפרחו
צהלת חיים סביב
מה יפית האביב
מה נעמת האביב

מה יפית בקר אור
כל נוף כל עשב
ישת מטל הכלה
ישתו טל יפיצו מור
מה יפית בקר אור
מה נעמת בקר אור

מה יפית העולם
ים דגן פתוח
יד גלים ברוח
ומאירים פני האדם
מה יפית העולם
מה נעמת העולם.

חסל
סדר
פסח

חוג הנער המתקדם
התשי"ג - 1953
חיפה